

**ADAM
BROOKES**

**HR
ŠPIONŮ**

≡ **KNIHA ZLIN**

Má se za to, že britská říše začátkem šedesátých let minulého století už prakticky neexistovala. To je nepřesné. Úředně se možná britské impérium rozpadlo, ale svět offshore podnikání pod vedením Britů se má čile k světu... Formality stranou: Londýn, Jersey, Kajmanské ostrovy, Britské Panenské ostrovy, Bermudy a zbytek území bychom měli považovat za jedno integrované globální finanční centrum, které je největším daňovým rájem a kanálem pro praní špinavých peněz na světě.

Ronen Palan, Richard Murphy a Christian Chavagneux:
Daňové ráje: jak skutečně funguje globalizace

Prolog

Peking, zima 1967

Vzali kožený řemen, svázali mu ruce za zády, přinutili ho kleknout si.

V sále to páchlo vlhkostí, nepraným a zatuchlým oblečením. Mručení davu. Do střechy bubnoval déšť. Studený déšť.

Na krk mu pověsili řetěz s tabulkou. Napsali na ni křídou znak pro jeho příjmení, Fan. Pak to přeškrtnli, aby tím popřeli všechno, čím kdy byl. Začali křičet a provolávat hesla. Víděl, jak jim od úst stoupá pára.

Řekni nám jména ostatních spolupachatelů!

Spolupachatelů.

Připravovali jste spiknutí. Uveď jejich jména!

Přinutil se zvednout hlavu a pohlédl dolů z pódia. Kolik jich tam bylo? Sto? Dvě stě? Někteří na něj nenávistně pokřikovali. Jiní vypadali zaraženě, rozhlíželi se kolem sebe, mechanicky drmolili hesla. Snažil se zachytit pohled těch, které znal, ale uhýbali očima, všichni.

Připravoval jsi spiknutí s cílem podvracet revoluci. Bojoval jsi v nacionalistické armádě zrádce Čankajška. Jsi zastánce kapitalistické cesty. Jmenuj své spolupachatele!

Škubnutím ho zvedli na nohy. Jeden z nich přinesl kbelík, vysypal z něj na pódium sklo – rozbité lahve od piva, zavařovací sklenice. V obecnstvu na okamžik zavládlo ticho. Jeden z nich botou shrnul sklo na hromádku, střepy cinkaly. Přinutili ho, aby si na ně klekl.

Koho jim můžu vydat? uvažoval.

Muž jménem Čchen, který s tebou bojoval ve zrádcovské nacionalistické armádě. Je to tvůj spolupachatel? Mluv!

Můžu jim vydat Čchena? Toho jemného chlapce, co s sebou všude vlácel tlumok s knihami a žvanil o Lu Sünovi a Voltairovi? Říkali jsme mu Čchen Wen, Učený Čchen.

Vzpomněl si, jak spolu před třiceti lety stáli potmě na mrazivém úbočí, šeptem se domlouvali a přečerpávali benzín do lahví, na řinčení a rachot japonských obrněných vozů dole v údolí. Myslel na toho chlapce, jak hvízdá na prsty, jak trhá bochánek man-tchou na kusy a dělí se s ním, na lepkavý chléb, který ho studil v ústech.

A teď ta bolest. Krev prosakující skrz kalhoty. Trhli mu rukama svázanýma za zády, přinutili ho zlomit se v pase, srazili ho dopředu, na kolena, na ty skleněné střepy.

Udal Učeného Čchena.

Dav bouřil. Uvažoval, co jeho starému příteli udělají. Uvažoval, zda se to Čchen někdy dozví, a pokud ano, jestli to jednou pochopí.

Uvažoval, jak dlouho jeho hřích přetrvá v paměti příštích generací. Představoval si, jak se po něm sápu, jak po něm chňapají jako psi po vyschlé ohlodané kosti.

Jeden z mužů mu zavázal oči. Když ho odváděli, nic neviděl.

ČÁST PRVNÍ

KONTAKT

Hongkong, nedávná minulost

Počíná si šikovně, pomyslel si pozorovatel.

Pohybuje se tak, aby maskovala svou výšku. Skrývá svou sílu. Mihne se kolem zdi, výkladní skříně a zmizí dřív, než se naděješ. Člověk si jí ani nevšimne, pomyslel si.

Člověk si ani nevšimne, jak je nebezpečná.

Vítr nabíral na síle, nebe barvy břidlice. Žena už byla dost daleko před ním a mířila ke kýčovitě hlavní bráně parku. Pozorovatel přidal do kroku a zmenšil odstup.

Na hlavě měla béžový lněný šátek, který jí zakrýval vlasy a stínil obličej, k tomu volné tričko a kalhoty v nevýrazných barvách, praktickou obuv. Z dálky její silueta připomínala ženu z Malajského poloostrova nebo Indonésie, jednu z anonymních hongkongských migrantek, třeba pomocnici v domácnosti, hospodyně, která má den volna. Takže návštěva Ocean Parku; akvárium, cukrová vata a horská dráha. Svátek! Dokonce i v tento pochmurný den s blížícím se tajfunem, který se zvedal z Jihočínského moře. Žena skrývala oči za slunečními brýlemi. Pleť měla hodně tmavou.

Zamířila k okénku s lístky. Pozorovatel se zastavil a pátral mezi kolemjdoucími po nějaké anomálii, po záblesku zájmu, který by podle jeho názoru prozrazoval nepřátelské sledování.

Nic.

Sáhl do kapsy a klikl na *Odeslat*.

„Jantar, jantar,“ ohlásil se. Pokračujte. Vzduch je čistý.

Pattersonová zaslechla ve sluchátku signál, náhlý a pronikavý. Dvakrát klikla na odpověď. Rozumím.

Uhladila si šátek, posunula ho trochu dopředu, ještě víc skryla tvář v jeho záhybech. Přistoupila k okénku a sklonila obličej.

„Jednou, prosím,“ požádala.

Dívka za přepážkou na ni zmateně pohlédla.

„Blíží se tajfun,“ namítla. Ukázala na oznámení přilepené na skle. Stálo tam Výstraha: nebezpečí tajfunu 3. stupně.

„Ano, já vím,“ opáčila Pattersonová.

Dívka zvedla obočí, pak pohlédla na obrazovku a něco natukala. Pattersonová zaplatila v hotovosti, otočila se a zamířila k turniketům.

Nastoupila na tu slavnou lanovku na druhou stranu parku, vznášela se desítky metrů nad skalami a dunícím příbojem, seděla sama v mrňavé kabině, která sebou škubala a kymácela se ve větru. Nervózně svírala držadla, dívala se ven na zlostné zelené moře a sledovala, jak se nákladní loď vytrácí do temnoty.

Tohle potrvá ještě nejméně dvě hodiny, pomyslela si. Spíš déle. Detekce sledování je zkouška, kterou na ně sesílají vyzvědačští bohové. Od rána měla v patách šlachovitého mužika v kšiltovce a s řídkou kozí brádkou. Mluvil ostře artikulovanou čínštinou z oblasti delty Perlové řeky – její pozorovatel, pouliční kejklíř, který jí hlídá záda. Nejdřív společně prošli čtvrtí Kowloon a nastoupili na trajekt Star přes vzdouvající se vody hongkongského přístavu. Procházela se po palubě a zkoumala oči pasažérů. Další chůze, pak autobus. Muž seděl u dveří a sledoval nastupující a vystupující.

Jantar, jantar. Jeho slabý hlas ve sluchátku, vzdálený, a přesto důvěrný.

Pokračujte.

Lanovka zpomalila a vyplivla ji na nástupiště. Pozorovatel tam byl dřív než ona. Jak to dokázal? Seděl na lavičce a kouřil, prohlížel si mapku atrakcí zábavního parku. Kráčela dál, kolem mořského světa s medúzami a pavilonu deštného

pralesa. Pozorovatel ji obcházel širokým obloukem a v korunách palem šuměl vítr. Po tomhle bude následovat autobus, který je proveze Aberdeenským tunelem, pak taxík a další pochod v dešti, ubíjející hodina za hodinou, dokud ji pozorovatel neuzná za naprosto, definitivně a s konečnou platností čistou.

Tohle je totiž Čína, kde jsou ulice tak prošpikované sledovacími zařízeními, že se agent s řídícím důstojníkem pohybují s opatrností potápěčů v hlubokém moři, mlčenlivě k sobě plujících ve tmě.

Agentův tísňový signál dorazil do Londýna v úterý ve 2:47 po půlnoci: e-mail z nějaké nevinne vypadající adresy, který se tvářil jako dotaz ohledně koupě knihy z druhé ruky. Jsem v ohrožení, stálo v něm. Vyžaduji jednorázovou schůzku. Jenže hongkongská stanice Britské tajné zpravodajské služby SIS, jejíž důstojníci obvykle požadavky tohoto agenta vyřizovali, nabídla jen vlašnou omluvu a zdvořilé odmítnutí. Příliš složité, vysvětlovali. Budova konzulátu na Supreme Court Road, kde stanice sídlí, je příliš na očích a Číňané ji mají v hledáčku. Nízký stav důstojníků. Nedá se s tím nic dělat. Promiňte a pěkné odpoledne.

Padlo to tedy na Pattersonovou, kterou vytrhly ze spánku a osamění v jejím severolondýnském bytě vibrace zabezpečeného mobilu. Potmě se rychle oblékla, otevřela malý trezor v šatní skříni, prošla seznam předepsaného oblečení a vybavení. Tiše se vykradla z bytu, sešla po schodech a zadem vyklouzla z domu. Květnový noční vzduch byl chladný a vlhký, prosycený vůní ze zahrad a okenních truhlíků. O dvě ulice dál na ni čekalo auto.

V budově ústředí SIS na Vauxhall Cross neboli VX, jak tomu říkali, si Pattersonová vyzvedla doklady, které tvořily základ její současné, důvěrně známé identity: pas, vizitky, drobnosti do kapes a peněženku ve žluté obálce, kterou jí

předal nervózní, unavený kluk z druhého patra. Stala se z ní účetní s pravidelnými služebními cestami do Hongkongu, kde naoko spolupracovala s místní firmou s dlouholetými přátelskými vztahy se Službou. Maria Toddová. Ahoj, Marie.

Auto se řítilo k Heathrow. Na dámských toaletách si naposled zkontrolovala kapsy. Pak ještě jednou. Snědla sendvič se šunkou a vypila kávu v odpudivě napodobenině hospody v odletové hale a nastoupila na dlouhý let do Hongkongu.

„Jantar, jantar,“ hlásil pozorovatel.

Přešla na druhou stranu ulice, provoz s blížícím se hurikánem zeslábl. Chodníky bičoval déšť. Sešla po schodišti do stanice metra MTR a pak do vlhkého podzemního nákupního centra, křiklavě osvětlené chodby plné slunečních brýlí, bot, časopisů, otrávených prodavaček zírajících do telefonů. A támhle řada výtahů s poškrábanými a umaštěnými ocelovými dveřmi. Nahoru do patnáctého patra rozlehlého obytného komplexu a kontrolní průchod kolem dveří do bytu číslo 1527. Nikde žádné kamery, jak ji ujistili, ale nemohlo se něco změnit? Rychle prošla klaustrofobní chodbou se zářivkami a linoleem na podlaze, minula byt a pokračovala dál.

Obklopovala ji zvuková kulisa lidstva natěsnaného v příliš malém prostoru. Televize. Plačící dítě. Vlhký vzduch byl prosycený pachem sezamu a přepáleného tuku.

Obrátila se a šla zpátky. Otočila klíčem a vstoupila. Konspirační byt vypadal obydleně, ačkoli tu momentálně nikdo nebyl. Pattersonová potichu zavřela dveře, stáhla si z hlavy šátek a procházela jednotlivé místnosti. Obývací s odrbaným koženkovým gaučem, televize, vrstva prachu na nábytku. Kuchyň, zbytky od snídaně – rýžová kaše s kousky kuřete, čaj. Ložnice s futonem a růžovou peřinou shrnutou na stranu, stažené rolety. Koupelna, dámské prádlo zplihle visící z tyče na ručníky, okno s mléčným sklem. Vlasy v umyvadle. Nevětraný vzduch byl cítit nevypraným prádlem.